

БІЛИЙ Володимир Васильович (27. 10. 1894, с. Костянтинівка Полтав. губ., нині Сахновщин. р-ну Харків. обл. — 22. 11. 1937, Київ) — етнограф і літературознавець. Закін. Київський університет (1920). Відтоді викладав у Переяслав. пед. технікумі, від 1922 — у технікумах і труд. школах Києва. Працював н. с. Етногр. комісії ВУАН (від 1924); на поч. 1930-х рр. був обраний її кер. Наприкінці 1924 — зав. етногр. відділу Катеринослав. крайового музею (нині Дніпропетровськ). Ред. «Етнографічного вісника» ВУАН. Досліджував фольклор Катеринославщини, Переяславщини, Полтавщини, вивчав творчість Г. Сковороди, К. Зinov'єва. Брав участь в археол. розкопках попл. Нікополя. Збирав матеріали про нар. вірування; розповіді про воєнні дії 1918–20. Автор праць з етнографії, зокрема про дніпров. лоцманів, чумаків; статей з історії укр. літ-ри. 20 червня 1937 заарешт. за звинуваченням у належності до націоналіст. організації, а 14 листопада засудж. до найвищої міри покарання, розстріляний.

Основні праці

Коротенькі пісні («частушки») рр. 1917–1925 // Етногр. вісн. 1925. Кн. 1 (співавтор); Оповідання селянина про те, як він права добивався у денікінців // Там само; Автобіографія чи Спомини революції // Там само. 1926. Кн. 2; До історії збірки А. Л. Метлинського: «Народные Южно-русские пѣсни» (1854) // Там само; Я. П. Новицький (1847–1925) // Зап. Істор.-філол. відділу ВУАН. К., 1926. Кн. 7–8; Судова справа С. Д. Носа за матеріалами «IV Отдѣленія» // Там само. 1927. Кн. 10; До характеристики академік Володимира Гнатюка як збирача і записувача // Там само; З матеріалів до історії

етнографії (Листування Я. П. Новицького) // Там само; Харківські вчені 80-х років в українській літературі // Там само. Кн. 13–14; З неопублікованих матеріалів М. Закревського // Там само. Кн. 4; З матеріалів до історії української етнографії // Там само. Кн. 5; Уваги до життєпису М. В. Закревського // Там само. 1928. Кн. 6; Посвято (попразднество) в народній практиці // Там само. Кн. 7; Українська література і царська цензура // Там само. Кн. 18; Минуле етнографії на колишній Катеринославщині та її сучасні завдання // Дніпроп. крайовий істор. археол. музей: Зб. Дн., 1929. Т. 1; Стислий огляд головнішої літератури про дніпровських лоцманів // Мат. до вивчення вироб. об'єднань: Дніпров. лоцмани. К., 1929. Вип. 1; Лоцманські пісні // Там само; Як сполучити шкільну працю із збиранням краєзнавчого матеріалу // Бюл. Етногр. комісії ВУАН. К., 1930. № 16; Оповідання українських завмиральників // Етногр. вісн. 1930. Кн. 9.

Рекомендована література

1. Чабан М. П. Рік арешту – 1937-й // Прапор юності. 1990, 27 листоп.;
2. Його ж. Етнограф і краєзнавець Володимир Білий: Вчений-подвижник. Дн., 1991;
3. Бабенко Л. Ціна гідності – смерть // Репрес. краєзнавство. К., 1991;
4. Борисенко В. Нариси з історії української етнології 1920–1930-х років. К., 2002;
5. Сидоренко Н. Білий Володимир Васильович // Укр. журналістика в іменах. Л., 2002. Вип. 9.

М. П. Чабан

Бібліографічний опис:

Білий Володимир Васильович / М. П. Чабан // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-40026>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).